

Verslag focusgesprek met het maatschappelijk middenveld op 20 januari 2017

Gespreksleider Annemarie Reintjes (De Beuk Organisatieadvies) heet iedereen hartelijk welkom. Dit is het eerste van vier focusgesprekken over wat de Leusdense gemeenschap belangrijk vindt voor de profielschets van de nieuwe burgemeester. Voor de andere gesprekken zijn ondernemers en inwoners uitgenodigd. In de tweede kring zijn steeds de gemeentesecretaris, de griffier en een of meer raadsleden onder wie een vertegenwoordiger van de vertrouwenscommissie-in-oprichting als toehoorders aanwezig.

De gemeenteraad wil graag een burgemeester benoemen die door Leusden wordt gedragen. Daarom is gekozen voor deze focusgesprekken en kunnen bewoners ook via een formulier op de gemeentesite aangeven welke kwaliteiten zij belangrijk vinden voor de nieuwe burgemeester. In een focusgesprek gaat het er niet om dat de deelnemers elkaar overtuigen, maar om de verschillende meningen te verkennen, te begrijpen en uit te diepen.

1. Context

Wat is Leusden voor gemeente? Op wat voor plek komt de nieuwe burgemeester terecht?

- Leusden ligt centraal in het land, met goede infrastructuur dichtbij.
- Leusden is de tuin van de Randstad: een rustige, groene gemeente. Er is een grote verscheidenheid: van open agrarische gebieden tot hoogbouw.
- Leusden is welvarend en heeft de politieke en ambtelijke processen goed op orde.

Wat gaat er de komende tijd spelen in Leusden? Waar liggen de uitdagingen en ambities?

Vergrijzing door vertrek van jeugd	Voor hun opleiding gaan jongeren Leusden uit en ze komen vaak niet meer terug. De bevolkingssamenstelling wordt steeds ouder. Om de vitaliteit te behouden moet gestimuleerd worden dat Leusden aantrekkelijk wordt voor jonge gezinnen om hier te komen wonen. Daarvoor zijn goede woningen en voorzieningen en meer eigen werkgelegenheid nodig. (Kanttekeningen: Ook voor ouderen moet het prettig wonen blijven. Er zijn ook meer woningen en voorzieningen nodig voor mensen met een beperking.)
Implementatie zorgwetten	Bij de uitvoering van de nieuwe wetten in het sociale domein is maatwerk belangrijk, zodat mensen niet tussen wal en schip vallen. Niet naar de letter maar naar de geest van de wet werken. De burgemeester moet hierin staan voor de inwoners en vanuit een sociale visie invloed uitoefenen op college, raad en ambtelijke organisatie.
Samenwerking in de regio vanuit zelfstandigheid	Leusden wil de eigenheid behouden en niet opgaan in Groot-Amersfoort. Wel beseffen we dat de buitenwereld niet buiten te sluiten is. Op regionaal niveau is samenwerking hard nodig.
Samenwerking binnen de gemeente	‘Samenleving Voorop’ betekent niet de verantwoordelijkheid over de schutting gooien, maar vraagt om het organiseren van samenwerking. Niet vasthouden aan een model met een participatieraad als de gemeenschap daar niet voor voelt. Samen werken aan vernieuwing van de lokale democratie. De Leusdense samenleving betrekken en toewerken naar cocreatie kan heel goed: weinig grote problemen, hoogopgeleide en competente bewoners, veel burgerinitiatieven en betrokken ondernemers. Wel is Leusden een forensengemeente, waardoor de inwoners geen sterke eigen netwerken hebben. De burgemeester kan hierin een verbindende rol spelen.

Duurzaamheid bevorderen	Voor het welzijn van de huidige bewoners en met het oog op wat we aan onze kinderen nalaten, is aandacht voor milieu en gezondheid belangrijk. Luchtkwaliteit verbeteren, duurzaam ondernemerschap en geen vervuilende industrie, windenergie en zonnepanelen. Ook moet het buitengebied gekoesterd worden: landschapsbehoud en -beheer, stimulering van boerenbedrijven. Voor de burgemeester moet duurzaamheid niet iets zijn wat er tegenwoordig bij hoort, maar een innerlijke drive.
--------------------------------	--

2. Kwaliteiten van de burgemeester

In elke profielschets staan kwaliteiten die een burgemeester altijd moet hebben:

Integer	Een burgemeester moet zelf integer zijn en is verantwoordelijk voor de integriteit van de organisatie.
Herkenbaar	Het moet meteen duidelijk zijn dat dit de burgemeester is, in manier van doen en manier van zijn.
Onafhankelijk	Een burgemeester moet boven de partijen staan.
Verbindend	Bruggen slaan tussen mensen en partijen hoort bij een burgemeester.
Stressbestendig	Als er iets aan de hand is, moet een burgemeester niet verstijven, maar in de actiestand komen.

2.1 Bestuurlijke vaardigheden

De deelnemers bespreken wat zij belangrijk vinden voor een burgemeester van Leusden, aan de hand van een casus.

“Er komt een vraag van het rijk of het COA of Leusden een noodopvang kan realiseren voor 300 asielzoekers. Hoe moet de burgemeester dan opereren? Zowel richting het COA en de hele organisatorische wereld als naar de inwoners. Van hen zal een deel blij zijn iets te kunnen doen en de vluchtelingen welkom heten. Een ander deel zal bezwaar maken tegen de opvang.”

Leiderschap tonen	De richting aangeven. Helder zijn over wat er wel en niet bespreekbaar is. Lef hebben. De rug recht houden. Een zekere kordaatheid en gezag uitstralen. Ervoor stáán.
Verbindend werken	Een goede relatie opbouwen met de raad. Aan de inwoners duidelijk maken dat we in zulke situaties de gelederen moeten sluiten en daarin zelf voorgaan.
Anticiperen op waarden	Nadenken over hoe de gemeenschap met dit soort vraagstukken omgaat. Over onderwerpen die je kunt zien aankomen, met de raad en de bevolking van gedachten wisselen. Samen een visie ontwikkelen gebaseerd op gedeelde waarden, zodat in voorkomende gevallen geen verrassing is hoe de politiek iets gaat aanvliegen.

Over profilering naar buiten

- Zich mengen in landelijke discussies mag wel, maar hoeft niet. Niet kicken op aandacht van de buitenwereld op zichzelf. Een groot ego past niet bij Leusden. Het is prima als de burgemeester de gemeente profileert: “Zo doen we dat in Leusden”, dan kunnen we trots zijn.
- Als een goed leider anderen laten schitteren. Als een burgervader/burgermoeder waken over het kroost, de kinderen begeleiden en niet zelf op de voorgrond staan.

Over ervaring

- Enige ervaring op een relevant terrein is nuttig, maar dat hoeft geen eerdere burgemeesterspost te zijn. Bijvoorbeeld bestuurder van een grote zorgorganisatie kan ook. Het belangrijkste is empathisch leiderschap.
- Bij gelijke geschiktheid voorkeur voor een vrouw.
- Omdat de zaken hier goed op orde zijn in de organisatie en de politiek, is eerdere ervaring als burgemeester niet noodzakelijk. De innerlijke drijfveer moet passen en dan mag het wel zo zijn dat de burgemeester zich onderdelen van het vak nog eigen moet maken.
- Niet iemand die Leusden ziet als mooi rustig eindstation van lange burgemeesterscarrière. Moet wel commitment en ambitie hebben voor wat er moet gebeuren aan vernieuwing van de democratie (samen werken aan Samenleving Voorop), aan duurzaamheid en aan samenwerking in de regio.
- Iemand die Leusden sterk vertegenwoordigt in de regio: die staat voor Leusden als zelfstandige gemeente, maar ook gericht is op verbinding met de buurgemeenten. Geen transitieburgemeester die de gemeente naar schaalvergroting leidt. Iemand die de schaal van Leusden leuk vindt.

2.2 Persoonlijke stijl

De gespreksleider presenteert zich als burgemeester aan het ene en aan het andere einde van een lijn en vertelt wat men zich hierbij moet voorstellen. De deelnemers nemen op de lijn de plek in waar zij hun burgemeester graag zouden zien en lichten hun keuze toe.

Pragmaticus			X		XX	X	XX	XX	XX		Visionair
--------------------	--	--	---	--	----	---	----	----	----	--	------------------

- Kleine stapjes maken. Werken aan het hier en nu, maar wel met de blik op de toekomst.
- Niet blijven hangen in een grootse visie en veel zeggen en weinig doen. Er moet daadkracht bij.
- Net als Einzelgänger los van de troepen opereren. Wel ambitie hebben, maar zich vooral faciliterend opstellen richting de gemeenschap en het politieke bestuur, want daar moet de kracht vandaan komen.
- Een balans hebben tussen visionair zijn en dingen voor elkaar krijgen. Met beide benen op de grond staan, niet zweverig zijn.
- Vanuit eigen power niet met alle winden meewaaien.
- Nieuwe mogelijkheden inbrengen voor de gemeente. Zorgen dat er iets spannends gaat gebeuren. De organisatie en de politiek oprekken naar vernieuwing; we mogen best een beetje schrikken.

Introvert		X	XX	X				XXX	XXX		Extravert
------------------	--	---	----	---	--	--	--	-----	-----	--	------------------

- Het belang van Leusden vooropstellen.
- Niet zelf de landelijke media opzoeken. Lokaal gericht zijn.
- Wie heel druk is met gezien en gehoord worden, vergeet weleens te luisteren en dat is de belangrijkste kwaliteit van een burgemeester.
- Mensen die solliciteren op een burgemeesterspost, zijn van nature gericht op presentatie naar buiten; wanneer we dat benadrukken, wordt het te veel van het goede.
- Om de gemeenschap te inspireren ook weleens op de voorgrond treden om in de regio of zelfs landelijk de Leusdense stem te laten horen. Maar niet uit egotripperij of narcisme.
- De wethouders gaan over de meeste inhoudelijke portefeuilles; de burgemeester is degene die voor het totale beleid uitstraalt wat we willen. In deze PR mag de burgemeester er echt wel staan. Dat hoort bij het representeren van de gemeente.
- De burgemeester mag ook wel wat meer bekendheid krijgen bij de inwoners. We willen trots kunnen zijn op onze burgemeester.
- Geen grijze muis, er moet wel iemand binnenkomen!

Mensgericht	X	X	XXX	XX	X		X	X			Taakgericht
--------------------	---	---	-----	----	---	--	---	---	--	--	--------------------

- Gevoel voor mensen is belangrijker dan strikt aan regels houden.
- Geen bemoeizucht en ruzie met wethouders.
- Niet eindeloos vergaderen, maar daadkracht tonen.
- Wel staan voor je werk en beslissingen durven nemen, maar in de uitvoering relatiegericht zijn.
- De taak van het burgemeesterschap vooropstellen; om die zo goed mogelijk te kunnen vervullen ook vakinhoudelijk weten waar het om gaat.
- Niet met iedereen rekening willen houden, ook weleens iets durven zeggen en durven doen.

*De deelnemers krijgen als bedankje voor hun inbreng een roos met op het kaartje de aankondiging van de **openbare raadsbijeenkomst op donderdag 2 februari**. Dan wordt informatie uitgewisseld over de uitkomsten van de vier focusgesprekken en van de online peiling onder de bewoners. Ook wordt aangegeven wat de gemeenteraad belangrijk vindt om in de profielschets van de nieuwe burgemeester op te nemen.*